

Φώκια *Monachus monachus*

Η φώκια είναι δεινή κολυμβήτρια. Χάρη στο υδροδυναμικό σχήμα του σώματός της και τη φυσιολογία της, η μεσογειακή φώκια μπορεί να καταδυθεί σε μεγάλα βάθη και να παραμείνει κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας για αρκετή ώρα. Μπορεί να μειώσει τις ανάγκες της σε οξυγόνο, ώστε ακόμα και να κοιμηθεί μέσα στο νερό. Όταν χρειαστεί να αναπνεύσει, αναδύεται ενστικτωδώς, χωρίς να διακόψει τον ύπνο της. Αν και περνά μεγάλο μέρος της ζωής της στο νερό, η φώκια βγαίνει συχνά στην ξηρά για να ξεκουραστεί και να γεννήσει. Παλαιότερα ζούσαν σε κοπάδια και μπορούσε κανείς να βλέπει συχνά φώκιες που έβγαιναν στις ανοιχτές παραλίες. Σήμερα όμως τα ζώα καταφεύγουν σε απόμερες σπηλιές, βραχώδεις ακτές και ακατοίκητες βραχονησίδες, μακριά από την ενοχλητική ανθρώπινη παρουσία.

Μέχρι τον Β Παγκόσμιο πόλεμο οι άνθρωποι κυνηγούσαν τη μεσογειακή φώκια για το δέρμα της, με το οποίο έφτιαχναν παπούτσια και ζώνες, και για το λίπος της, από το οποίο έφτιαχναν σπαρματσέτα και σαπούνι. Στις μέρες μας το κυνήγι της για εμπορικούς σκοπούς έχει σταματήσει, αλλά η μεσογειακή φώκια απειλείται περισσότερο παρά ποτέ. Κυριότερα αίτια είναι η καταστροφή των βιότοπων του ζώου, καθώς και η εκ προθέσεως θανάτωσή του.

Η υπεραλίευση καθώς και η παράνομη αλιεία (π.χ. με χρήση δυναμίτη) έχουν οδηγήσει σε σημαντική μείωση των ιχθυοαποθεμάτων. Οι φώκιες, ανήμπορες πλέον να εξασφαλίσουν αρκετή τροφή από το φυσικό τους στοιχείο, στρέφονται ολοένα και συχνότερα στα δίχτυα των ψαράδων αφαιρώντας την «ψαριά» και προξενώντας ζημιές στα αλιευτικά εργαλεία. Οι αλιείς, οργισμένοι, φτάνουν σε ορισμένες περιπτώσεις ακόμα και στη θανάτωση των ζώων.

<http://www.wwf.g>

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

- 1) Στο κείμενο παρουσιάζονται οι λόγοι για τους οποίους οι ψαράδες κυνηγούν τις φώκιες τόσο παλιότερα όσο και στις μέρες μας. Μπορείτε να βρείτε τα κίνητρα δράσης τους; (2,5)
- 2) Να δώσετε τη δομή της 1^{ης} παραγράφου και έναν πλαγιότιτλο. (2,5)
- 3) Να δώσετε τη συντακτική λειτουργία των ονοματικών φράσεων που ακολουθούν συμπληρώνοντας τον παρακάτω πίνακα: (2,5)

ΟΝΟΜΑΤΙΚΗ ΦΡΑΣΗ	ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ
δεινή κολυμβήτρια	
υδροδυναμικό	
σε απόμερες σπηλιές	
τη μεσογειακή φώκια	
η παράνομη αλιεία	

- 4) α) Να δώσετε τα αντίθετα και τα συνώνυμα των λέξεων : δεινή, παράνομη, να καταδυθεί (1,5)
β) Με δύο από τα αντίθετα που σχηματίσατε να δημιουργήσετε μια πρόταση για το καθένα. (1)

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ

«Τα ακραία καιρικά φαινόμενα αυξάνονται τα τελευταία χρόνια»: αναπτύξτε με επιχειρήματα μια παράγραφο χρησιμοποιώντας την παραπάνω φράση ως θεματική πρόταση. (10)

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΕΣ

ΘΑΝΟΥ ΕΛΕΝΗ

ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ

ΜΠΑΪΡΑΜΗ ΦΩΤΕΙΝΗ

ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΟΥ ΕΥΘΑΛΙΑ